

425: Cuma'nın Bazı Adabları

Musa Ebu Cafer

15 Oca, 2019

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Cuma'ya gelen kişi namaz kılmalı mı? Yoksa hutbeyi mi dinlemeli? Bununla ilgili zıt hadisleri nasıl anlamalıyız? Hoca hutbedeyken içeri giren kişi selam verir mi? Hoca hutbede dua ederken cemaat amin der mi?

CEVAP

بسم الله الرحمن الرحيم

Hamd alemlerin Rabbi olan Allah'a, salat ve selam efendimiz Rasûlullah'a olsun.

Cuma namazına gelen kişi ister imam hutbede olsun ister hutbeye başlamamış olsun iki rekat tahiyyatül mescid namazı kılmalıdır. Bu konuda Rasûlullah efendimiz (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmaktadır: *"Sizden biri mescide girerse, iki rekat namaz kılmadan oturmasın."* (Buhari ve Müslim)

İkinci bir hadiste şöyle buyurmaktadır: *"Sizden biri cuma günü gelirse ve imam hutbe okuyorsa iki rekat namaz kılsın ve kısa tutsun."* (Buhari ve Müslim)

Birinci hadis ister cuma olsun ister diğer günlerde olsun dışarıdan gelen kişiye iki rekat namaz kılmasını emretmektedir. İkinci hadis cuma günü mescide gelen kişiye, imam hutbeye başlamış olsa dahi iki rekat namaz kılmasını ve namazını uzatmamasını emretmektedir.

İki rekat *"tahiyyatül mescid"* namazı cumhuri ulemaya göre müstehaptır. Bazı âlimlere göre vaciptir. Sünnet oluşu daha ağır olmakla beraber namaz kılmadan oturmak mekruhtur.

Hutbeyi dinlemek, dinlerken bir şey ile oynamamak ve konuşmamak ile ilgili gelen hadisler ile yukarıdaki hadisler birbiriyle çelişmemektedir. Bu konuyla ilgili gelen hadisler mutlakıdır. Yukarıda ki gelen hadisler bu mutlakı mukayyed yapar. Yani genel emirlerden istisna yaptıklarını dersek doğru olur.

İmam hutbe verirken, dışarıdan gelen kişinin selam vermesi meşru değildir. Çünkü cemaat hutbeyi dinlemekle meşguldür. Dinleyen kişiye selam verene cevap verilmez.

İmanın ikinci hutbede dua etmesi müstehaptır. Cemaatte duaya amin der.

İmam ellerini kaldırmaz. Ashabı kiram hutbede ellerini kaldıran Bişr bin Mervan'ı kınamıştır. Cemaatte kaldırmaz. İmamın duada şehadet parmağını kaldırması sünnettir. Ancak yağmur duası bundan müstesnadır. Hem imam hem de cemaat ellerini kaldırırlar. Allah'ı Teala en doğrusunu bilendir.